

ਨਾਨਕ ਮਤੇ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

1. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਮਤਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦੁਆਰ ਤੇ ਡਿਓੜੀ।
2. ਭੋਰਾ 'ਸਾਹਿਬ' ਦਾ 'ਇਤਿਹਾਸ' ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸਾਇਨ ਬੋਰਡ।
3. ਯੂਣਾ 'ਸਾਹਿਬ' ; ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਇਆ ਦੀ ਪਟਾਰੀ ਕਹਿਣਾ ਵਧੇਰੇ ਜਚਦਾ ਹੈ।
4. ਭੋਰਾ 'ਸਾਹਿਬ' ਜੋ ਮਾਇਆ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪੁੱਟਿਆ ਇੱਕ ਟੋਇਆ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।
5. ਪਿੱਪਲ 'ਸਾਹਿਬ'।
6. ਪਿੱਪਲ 'ਸਾਹਿਬ' ਹੇਠ ਜਗਦੀ ਜੋਤ ਤੇ ਸੀਲਬੰਦ ਵਡਆਕਾਰੀ ਗੋਲਕ।
7. ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਤੇ ਹੋਰ ਮਨੋਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸਫ਼ਾਈ-ਸੇਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਝਾੜੂ ਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਪਾਉਡਰ ਭੇਟ ਕਰਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਬੀਬੀਆਂ।
8. ਪਿੱਪਲ 'ਸਾਹਿਬ' ਦਾ 'ਇਤਿਹਾਸ' ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਬੋਰਡ।
9. ਸਰੋਵਰ 'ਸਾਹਿਬ' ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤਨ-ਮਨ ਦੇ ਪਾਪ ਧੋਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਮੁਰਾਦਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ"।
10. ਗੁ: ਭੰਡਾਰਾ 'ਸਾਹਿਬ' ਦਾ ਸੰਖੇਪ 'ਇਤਿਹਾਸ'।
11. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭੰਡਾਰਾ 'ਸਾਹਿਬ'।
12. ਗੈਬ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਭੰਡਾਰੀ ਬੋਹੜ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਦਰਖਤ।
13. ਬਾਉਲੀ 'ਸਾਹਿਬ' ਵਾਸਤੇ ਨਾਨਕ ਸਾਗਰ ਡੈਮ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ।
14. ਬਾਉਲੀ 'ਸਾਹਿਬ' ਨੂੰ ਨਾਨਕ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚਦੀ ਜਾਂਦਾ ਪੱਕਾ ਪੁਲ/ਰਸਤਾ। ਸੱਜੇ ਖੱਬੇ ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾਨਕ ਸਾਗਰ ਦਾ ਰਮਣੀਕ ਨਜ਼ਾਰਾ।
15. ਬਾਵਲੀ 'ਸਾਹਿਬ' ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਬੋਰਡ ਹੇਠ ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗੋਲਕ।
16. ਬਾਉਲੀ 'ਸਾਹਿਬ' ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ।
17. ਬਾਉਲੀ 'ਸਾਹਿਬ' ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ 'ਪਵਿੱਤਰ' ਜਲ।
18. ਉਕਤ।
19. ਉਕਤ।
20. ਬਾਉਲੀ ਨੂੰ ਉਤਰਦੀਆਂ ਪਉੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਇੱਕ ਨੇਪਾਲੀ

ਪਰਿਵਾਰ।

21. ਦੁੱਧ ਵਾਲਾ ਖੂਹ; ਪਿੱਛੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੁੱਧ ਵਾਲਾ ਖੂਹ ਹੈ।
22. ਇਤਿਹਾਸਕ ਦੁੱਧ ਵਾਲਾ ਖੂਹ ਦੁਆਲੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੀ ਵਲਗਣ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ‘ਇਤਿਹਾਸ’।
23. ‘ਸਨਾਨ ਘਰ।
24. ਨਾਨਕ ਸਾਗਰ ਡੈਮ ਅਤੇ ਇਸ ਸਦਕਾ ਬਣਿਆ ਨਾਨਕ ਸਾਗਰ।
25. ਨਾਨਕ ਸਾਗਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਹਾਵਣਾ ਦ੍ਰਿਸ਼।
26. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨ ਭੋਰਾ ਸਾਹਿਬ

ਜਦ ਸਿੱਧਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਰੂਜੀ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਕੱਢਣ ਦੀਆਂ ਸਭ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਕਾਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂਜੀ ਨੂੰ ਛਲਣ ਵਾਸਤੇ ਇੱਥੇ ਇਕ ਟੋਆ ਪੁੱਟ ਕੇ ਵਿਚ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਛਿਪਾ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪੁੱਛਾਗੇ ਤਾਂ ਤੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿੱਧਾਂ ਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂਜੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਆਪਾਂ ਧਰਤੀ ਮਾਤਾ ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਲਈਏ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਸਦੀ ਹੈਂ ਜਦ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਨੇ ਦੋ ਵਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿੱਧਾਂ ਦੀ ਹਾਂ । ਤੀਸਰੀ ਵਾਰ ਗੁਰੂਜੀ ਨੇ ਪੁਛਿਆ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਦੀ ਥਾਂ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ

ਨਾਨਕਮਤਾ—ਨਾਨਕਮਤਾ—ਨਾਨਕਮਤਾ ।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਤਿਹਾਸਿਕ ਸਥਾਨ ਭੋਰਾ ਸਾਹਿਬ

ਜਦ ਸਿੱਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਯਹਾਨੋਂ ਨਿਕਾਲਨੇ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਕਾਮ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਛੋਪਾ ਦੇਣੇ ਦੇ ਲਿਏ ਸਿੱਧਾਂ ਨੇ ਇਕ ਖੜਕ ਖੋਦਕਰ ਉਸਨੂੰ ਇੱਥੇ ਛਿਪਾ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪੁੱਛਾਂਗੇ ਤਾਂ ਤੂੰ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿੱਧਾਂ ਦੀ ਹਾਂ, ਆਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਣ ਲਗੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਰਤੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਲੇਣੇ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਕਿਸਦੀ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਨੇ ਦੋ ਵਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿੱਧਾਂ ਦੀ ਹਾਂ, ਤੀਸਰੀ ਵਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪੁੱਛਾ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਨੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ :

ਨਾਨਕਮਤਾ—ਨਾਨਕਮਤਾ—ਨਾਨਕਮਤਾ ।

ਨਾਨਕ ਸੰਸਥਾ

अमृतसर सिंघ। 'सुने आमरण ते परडी से आदर आटी 'ठाठकठा -ठाठकठा -ठाठकठा' । तिम बडो तिम आमरण दा तो ठाठकठा ते ।
 सुन-सुनकठा ते मीठक आडे पडिठर सुत आमरण' दे दठमन ते मेदा बरचीआ ठठ । मठपठुआ' चीआ मतकमठनदा पुडीआं पुडीआं ठठ ।

इतिहास पीपल साहिब

यह पीपल साहिब श्री गुरु नानक देव जी एवं श्री गुरु हरिगोविन्द साहिब जी की चरणछोह प्राप्त रहस्यों का प्रतीक है। तीसरी उदासी के समय श्री गुरुनानक देव जी जब इस स्थान पर पहुंचे तो यह पीपल का वृक्ष सूखा हुआ था। श्री गुरुनानक देव जी की चरणछोह प्राप्त कर यह पीपल हरा भरा हो गया।

गुरु जी का यह अलौकिक चमत्कार देख के सिद्धों योगियों ने इंतर्भावस हो कर अपनी योग 'मक्ति से पीपल को हवा में उड़ा दिया। गुरु जी ने अपनी कृपा से उड़ते हुए पीपल को अपना पवित्र पंजा लगा के जमीन से 6-7 फुट ऊपर ही रोक लिया।

गुरुनानक जिन सुनया पेरवया से फिर गरभास न परया रे।

श्री गुरुनानक देव जी के चले जाने के बाद बाबा अलमस्त जी यहां की सेवा करने लगे। सिद्धों योगियों ने दुबारा यहां आके बाबा अलमस्त जी के साथ मारपीट कर के यहां से खदेड़ दिया व अपनी योग शक्ति से पीपल को जला दिया।

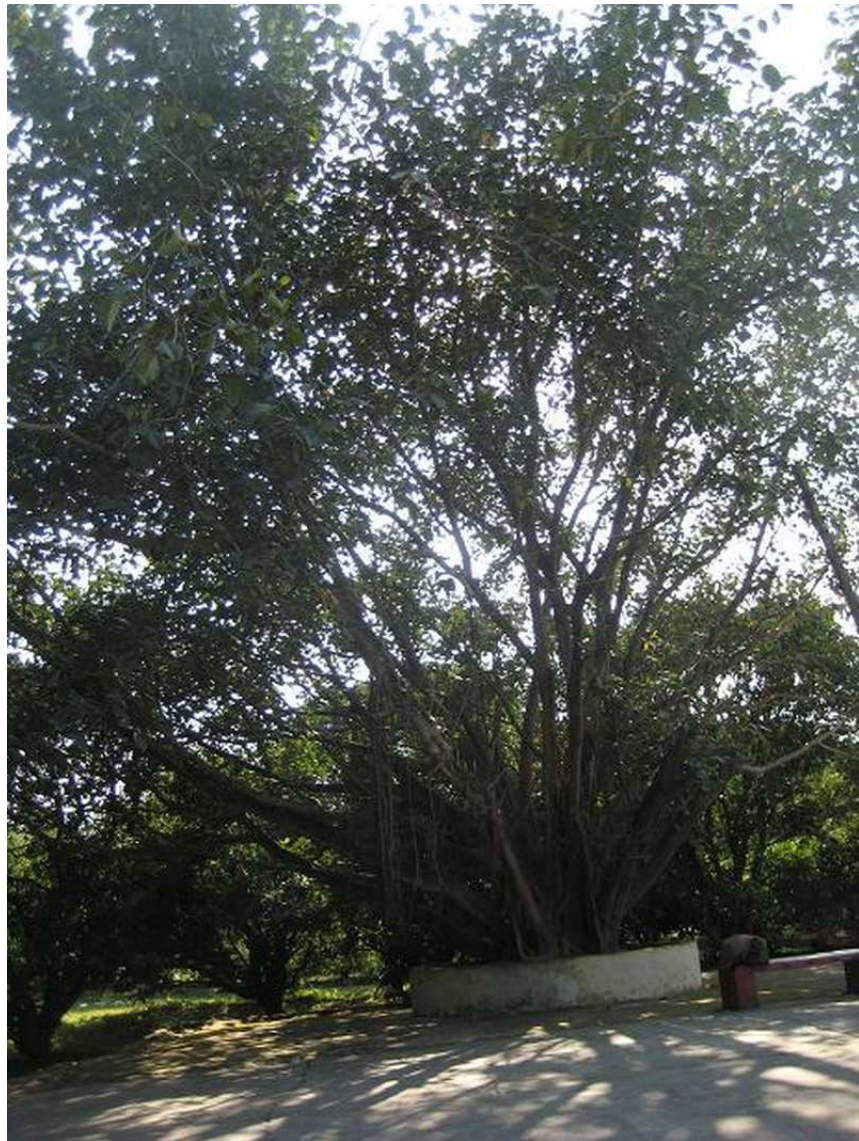
उस समय श्री गुरुनानक देव जी की गददी पर श्री गुरु हरिगोविन्द साहिब विराजमान थे। बाबा अलमस्त जी ने उनके चरणों में ज्वान जोड़ के प्रार्थना की। गुरु जी ने अरदास परवान कर कुछ सिद्धों को अपने साथ लिया व श्री अमृतसर साहिब से यहां पहुंचे। गुरु जी का संत सिपाही रूप देख के सिद्धर कर भाग गये। गुरु जी ने जल में केसर मिला कर पीपल पर छिंटे मारे। गुरु जी की कृपा से सूखा हुआ पीपल पुनः हरा भरा हो गया।

इस स्थान के साथ गुरु जी के चरणछोह प्राप्त अन्य स्थान गुरुद्वारा दूध वाला कुंआ, गुरुद्वारा छेबीं पान साहिब, गुरुद्वारा श्री मेढारा साहिब, बाउली साहिब है। गुरु जी ने सिद्धों योगियों के साथ ज्ञान गोष्ठी की व उनके बाहरी आडंबर व दिखावे का खंडन किया। गुरु जी ने उन्हें संसार में रहते हुए संसार से तिरतेप रह कर बहिर्गुरु को पाने का उपदेश दिया।

सुन स्थान ने परती से आबाज आई, नानकमता, नानकमता, नानकमता, । इसीलिए इत स्थान का नाम नानकमता है।
 देस देसोतर से संगत आकर इत पवित्र गुरु स्थान पर बर्दान व सेवा करती है। श्रद्धालुओं की मनोकामनायें पूरी होती हैं।

ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ ਸ੍ਰੀ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
 ਜਦ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਤਨ ਨਾਕਾਮ ਹੋਏ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਰਾਮਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨੀ ਦੇ ਦਿਨ ਹਨ, ਅਸਾਨੂੰ ਗੰਗਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਇਕ ਫੜੀ ਦੇ ਕੇ ਪਰਬਤ ਵੱਲੋਂ ਗੰਗਾ ਨਦੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਤੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜਕੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਾ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਫੜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲਕੀਰ ਖਿੱਚਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜਕੇ ਵੇਖਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਗੰਗਾ ਆ ਵੀ ਰਹੀ ਹੈ ਨਹੀਂ। ਤਾਂ ਗੰਗਾ ਇਥੇ ਹੀ ਰੁਕ ਗਈ, ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੰਗਾ ਨੂੰ ਇਥੋਂ ਤਕ ਲੈ ਆਏ ਹਾਂ ਹੁਣ ਅੱਗੇ ਤੁਸੀਂ ਲੈ ਆਵੋ ਪਰ ਅਨੇਕਾਂ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਸਿੱਖ ਗੰਗਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕੇ। ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਹੁਣ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਠਿਤ ਹੈ।

ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ ਸ੍ਰੀ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
 ਜਦ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਤਨ ਨਾਕਾਮ ਹੋ ਗਏ, ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਕਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੇ ਦਿਨ ਆਵੇਗੇ, ਹਮੇ ਗੰਗਾ ਸੇ ਸਨਾਨ ਕਰਵਾਓ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਾਝੇ ਸਦਾਨਾ ਜੀ ਦੀ ਸਫ਼ ਫਾਤਹੀ ਕਰੀ ਦੇਕਰ ਪਵੰਤੀ ਸੇ ਗੰਗਾ ਨਦੀ ਲਾਨੇ ਕੀ ਕਹਾ ਓਰ ਆਜਾ ਵੀ ਕਿ ਪੀਠਿ ਸੁਝ ਕਰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਨਾ ਮਾਝੇ ਸਦਾਨਾ ਜੀ ਫਾਤਹੀ ਸੇ ਲਕੀਰ ਖੀਚੀ ਹੁਏ ਡੁਸ ਜਗਹ ਆ ਗਏ ਓਰ ਪੀਠਿ ਸੁਝ ਕੇ ਵੇਖ ਲਿਆ ਓਰ ਫਿਰ ਗੰਗਾ ਨਦੀ ਵਹੀ ਚਕ ਗਈ। ਤਦ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਸੇ ਕਹਾ ਹਮ ਗੰਗਾ ਕੀ ਯਹੀਂ ਤਕ ਲੇ ਆਵੇ ਹੈ। ਡੁਸਕੇ ਆਗੇ ਤੁਸ ਲੇ ਆਓ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਅਨੇਕੀ ਯਤਨ ਕੀਏ ਪਰ ਗੰਗਾ ਕੀ ਆਗੇ ਤਕ ਨ ਲਾ ਸਕੇ। ਡੁਸ ਜਗਹ ਪਰ ਯਹ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਠਿਤ ਹੈ।

मौखिक धर्म

ऐतिहासिक दूधवाला कुआँ

गुरु नानक देव 1508 ई में इस पावन स्थान पर आये सिदोने अपनी योग्य शक्ति से इस डलके की औसों व गायोंका दूध मुसा दिया और गुरुजीके पास आकर बचने लगे कि गुरुजी हमे दूध पिलाओ तब गुरुजीने भरदोत्र वचन किया कि कुण्ड मे से दूध का कटोरा भरकर सिदो कबाले भरदोने गुरु जीके वचन को मन्दा मानत हुय कुण्डका कटोरा भरकर दूध पिला और देखा कि कटोरा तो औषी भी भरा है इतना होकर गुरु सिदोने कुण्डे झाकते देखा कि कुओता दूध ने बाहे इस तरह सिदोके ओर जोय औषी डकना पडा ।

गुरु जीने वचन किया

जो भी यहाँ स्नान करके अरदास करेगा उसे दूध और पूज की प्राप्ति होगी ।

पंचरतव अंत वीर्य हरवशा सिद्धो वावा फो ज्ञानिह मे वावा देहल सिद्धो । अंत वावा लोम सिद्धो ।

